

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۶

جمعه ۱۴۰۱/۱۲/۰۵

آزمون‌های سرانسر گاج

گزینه درستر را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پایه یازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سؤالات: ۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	از	تا			
۴۵ دقیقه	۱۰	۱	۱۰	حسابان ۱	۱ ریاضیات
	۲۰	۱۱	۱۰	آمار و احتمال	
	۳۰	۲۱	۱۰	هندسه ۲	
۳۰ دقیقه	۵۵	۳۱	۲۵	فیزیک ۲	۲
۲۵ دقیقه	۸۰	۵۶	۲۵	شیمی ۲	۳

حسابان (۱)

۱- اگر $\frac{1}{\log_x 2} - \frac{1}{\log_{x^2-1} 2} = 1$ ، مقدار $\frac{1}{x} + x$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{5}$ (۲) $\sqrt{8}$ (۳) $5\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{6}$

۲- اگر $f^{-1}(x) = f(x) = \frac{(\log(a+b))x+1}{x+\log(a-b)}$ ، حاصل $\frac{a^2+b^2+1}{3a^2}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$

۳- اگر $f(x) = 2^x$ و $g(x) = \log_7(x^2+1)$ و برد تابع fog به صورت $[a, +\infty)$ باشد، حاصل $a + \frac{1}{a}$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۴- اگر جدول تعیین علامت دامنه تابع $f(x) = \log \frac{|x-\alpha|(x^2-ax+b)}{x^2+x+1}$ به صورت $\begin{array}{cccc} -1 & 1 & 2 & \\ + & 0 & - & 0 & - & 0 & + \end{array}$ باشد، حاصل αab کدام است؟

- (۱) -۴ (۲) ۴ (۳) -۲ (۴) ۲

۵- اگر وارون تابع $f(x) = \frac{6^x+3^x}{4^x+8^x}$ به صورت $f^{-1}(x) = \log_b(x+a)$ باشد، حاصل $a+b$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{8}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$

۶- اگر رابطه $\log_y x + \log_x y = 2$ برقرار باشد، حاصل $\frac{2(\log_y x)^{100} - 1}{(\log_y x)^{200} - 4}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $-\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $-\frac{2}{3}$

۷- وارون تابع $f(x) = 2 \log(x^3 - 6x^2 + 12x) + 1$ به صورت $f^{-1}(x) = \sqrt[10]{\frac{x-a}{b}} - c + d$ است. حاصل $a+b+c+d$ کدام است؟

- (۱) ۱۳ (۲) ۲۶ (۳) ۱۰ (۴) ۸

۸- اگر $\log_{1+\sqrt{3}} 2 + \log_{1+\sqrt{3}}(2+\sqrt{3}) = A$ باشد، حاصل $A^2 + \frac{1}{A^2}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{9}{4}$ (۲) $\frac{13}{8}$ (۳) $\frac{17}{4}$ (۴) $\frac{15}{4}$

۹- اگر زاویه بین عقربه ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار در ساعت ۳:۳۵ برابر α باشد، مقدار α برحسب رادیان کدام است؟

$$\frac{43\pi}{72} \quad (1) \quad \frac{53\pi}{72} \quad (2) \quad \frac{41\pi}{72} \quad (3) \quad \frac{31\pi}{72} \quad (4)$$

۱۰- چرخ و فلکی دارای ۴۰ کابین است. اگر در ابتدای حرکت در کابین شماره ۳ نشسته باشیم، پس از $\frac{15\pi}{10}$ دوران در جای کدام کابین قرار

خواهیم گرفت و مسافت طی شده تقریباً چقدر است؟ (شعاع چرخ و فلک ۲ و $\pi = 3$ است.)

$$6, 33 \quad (1) \quad 9, 33 \quad (2) \quad 18, 36 \quad (3) \quad 24, 36 \quad (4)$$

آمار و احتمال

۱۱- دو کیسه مشابه داریم، در کیسه A، ۳ مهره سفید و ۳ مهره سیاه و در کیسه B، ۴ مهره سفید و ۲ مهره سیاه وجود دارد. اگر از یک کیسه

مهره‌ای به تصادف برداریم و به دیگری منتقل کنیم سپس از آن کیسه مهره‌ای برداریم، به چه احتمالی این دو مهره سیاه هستند؟

$$\frac{9}{84} \quad (1) \quad \frac{8}{84} \quad (2) \quad \frac{17}{42} \quad (3) \quad \frac{17}{84} \quad (4)$$

۱۲- در یک خانواده با ۳ فرزند، احتمال این که یک فرزند برادر بزرگ‌تر نداشته باشد، چقدر است؟

$$\frac{1}{4} \quad (1) \quad \frac{1}{3} \quad (2) \quad \frac{7}{12} \quad (3) \quad \frac{5}{12} \quad (4)$$

۱۳- یک تیرانداز اگر با چشم باز تیراندازی کند به احتمال $\frac{6}{10}$ به هدف می‌زند و با چشمی بسته به احتمال $\frac{4}{10}$ تیر را به هدف می‌زند. اگر تیر به

هدف خورده باشد به چه احتمالی با چشم بسته تیراندازی کرده است؟

$$0/6 \quad (1) \quad 0/5 \quad (2) \quad 0/4 \quad (3) \quad 0/3 \quad (4)$$

۱۴- سکه‌ای را ۱۰ بار پرتاب کرده‌ایم. اگر بدانیم که ۲ بار رو ظاهر شده است، به چه احتمالی پرتاب اول و آخر مانند هم بوده است؟

$$\frac{29}{45} \quad (1) \quad \frac{28}{45} \quad (2) \quad \frac{26}{45} \quad (3) \quad \frac{23}{45} \quad (4)$$

۱۵- اگر فضای نمونه $S = \{a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6\}$ و $P(a_i) = \frac{i}{pk}$ و $P(\{a_1, a_2, a_3\} | \{a_2, a_4, a_6\})$ چقدر است؟

$$\frac{1}{2} \quad (1) \quad \frac{1}{3} \quad (2) \quad \frac{1}{4} \quad (3) \quad \frac{1}{5} \quad (4)$$

۱۶- در پرتاب ۲ تاس، احتمال آن که تاس دوم ۲ برابر تاس اول باشد در حالی که بدانیم جمع آن‌ها زوج بوده است، چقدر است؟

$$\frac{1}{9} \quad (1) \quad \frac{1}{12} \quad (2) \quad \frac{1}{15} \quad (3) \quad \frac{1}{18} \quad (4)$$

۱۷- در بین ۱۱ نفر تیم فوتبال پرسپولیس، اگر علی‌رضا بیرانوند از وحید امیری و وحید امیری از امید عالیشاه بلندتر باشد، با چه احتمالی

بیرانوند از نظر قد دومین نفر بلند قد تیم است؟

$$\frac{1}{10} \quad (1) \quad \frac{12}{55} \quad (2) \quad \frac{17}{165} \quad (3) \quad \frac{1}{11} \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۸- اگر $P(B-A) = \frac{1}{5}$ و $P(A) = \frac{3}{5}$ ، $P(B'|A')$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۹- در کیسه S، ۶ توپ قرمز و ۳ توپ سفید و در کیسه T، ۴ توپ قرمز و ۵ توپ سفید قرار دارد. اگر از کیسه S، ۲ توپ و از کیسه T، ۳ توپ به تصادف برداریم و در کیسه جدید قرار دهیم سپس از کیسه جدید توپی برداریم، به چه احتمال قرمز است؟

- (۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{3}{5}$ (۳) $\frac{7}{15}$ (۴) $\frac{8}{15}$

۲۰- احتمال بارش برف و بارش باران در هفته آینده به ترتیب $\frac{1}{10}$ و $\frac{4}{10}$ است. احتمال تعطیلی مدارس پس از بارش برف و باران به ترتیب $\frac{5}{10}$ و $\frac{2}{10}$ است، با فرض ناسازگاری بارش برف و باران اگر مدرسه بر اثر بارش برف یا باران تعطیل شده باشد به چه احتمالی برف باریده است؟

- (۱) $\frac{5}{13}$ (۲) $\frac{6}{13}$ (۳) $\frac{7}{13}$ (۴) $\frac{8}{13}$

هندسه (۲)

۲۱- دوران یافته خط d در یک دوران به مرکز O و زاویه 64° ، خط d' است که دو خط d و d' در نقطه A متقاطع هستند. پاره خط OA با خط d چه زاویه‌ای می‌سازد؟

- (۱) 52° (۲) 58° (۳) 76° (۴) 116°

۲۲- مربع ABCD به ضلع ۱۲ مفروض است. این مربع را با برداری به طول ۷ و موازی AB انتقال می‌دهیم تا مربع A'B'C'D' به دست آید. طول A'C کدام است؟

- (۱) ۱۳ (۲) ۱۴ (۳) ۱۵ (۴) ۱۶

۲۳- دایره $C(O, 2a+1)$ را با بردار انتقال $\vec{OO'}$ بر دایره $C'(O, a+5)$ تصویر می‌کنیم. اگر اندازه مماس مشترک داخلی این دو دایره ۲۴ باشد، اندازه مماس مشترک خارجی این دو دایره کدام است؟

- (۱) ۲۷ (۲) ۲۹ (۳) ۳۰ (۴) ۳۲

۲۴- مثلث ABC مفروض است. اگر نقطه G محل هم‌مرسی میانه‌های این مثلث باشد و مثلث را با بردار AG انتقال دهیم تا مثلث GB'C' به دست آید. چنانچه مساحت ناحیه مشترک دو مثلث ۵ باشد، مساحت مثلث GB'C' کدام است؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۴۵ (۳) ۶۰ (۴) ۸۰

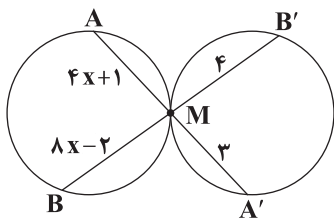
۲۵- در تجانس به مرکز O و نسبت $k = -\frac{7}{3}$ اگر $OA = 12$ باشد و داشته باشیم $T(A) = A'$ ، آنگاه طول پاره خط AA' کدام است؟

- (۱) ۱۶ (۲) ۲۸ (۳) ۳۲ (۴) ۴۰

محل انجام محاسبات

۲۶- در شکل مقابل دو دایره برابر در نقطه M مماس خارج هستند. مقدار x کدام است؟

(۱) $1/25$ (۲) $1/5$ (۳) $1/75$ (۴) $2/25$

۲۷- مساحت سطح محصور بین یک مربع و تبدیل یافته آن تحت یک تجانس به مرکز تلاقی قطرهای و نسبت $\frac{5}{7}$ برابر ۴۸ است. محیط مربع اولیه

کدام است؟

(۴) $56\sqrt{2}$

(۳) ۵۶

(۲) $28\sqrt{2}$

(۱) ۲۸

۲۸- دو دایره $C(O, 3)$ و $C'(O', 5)$ که $OO' = 10$ است، مفروض می‌باشند. بیشترین فاصله دایره C' تا مرکز تجانس مستقیم دو دایره کدام است؟

(۴) ۳۰

(۳) ۱۶

(۲) ۱۱

(۱) ۶

۲۹- مساحت یک مثلث ۶۳ است و مساحت تصویر این مثلث تحت یک تجانس به مرکز O و نسبت k برابر ۳۴۳ می‌باشد. تحت این تجانس

پاره‌خطی به طول ۶ را به پاره‌خطی به طول L تبدیل کرده‌ایم، L کدام است؟

(۴) ۱۸

(۳) ۱۶

(۲) ۱۴

(۱) ۱۲

۳۰- تجانس در چه صورتی تبدیل همانی است؟

(۱) در صورتی که شیب را حفظ کند.

(۲) زمانی که $|k| = 1$ باشند.

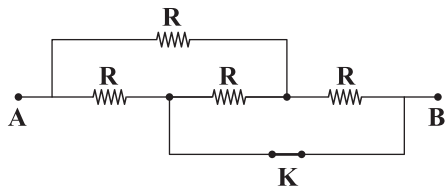
(۳) در صورتی که طولها باشند.

(۴) زمانی که $k = 1$ باشند.

سایت کنکور

۳۱- شکل زیر، قسمتی از یک مدار را نشان می‌دهد. مقاومت معادل بین دو نقطه A و B برابر ۹ اهم است. اگر کلید K باز شود، مقاومت معادل

بین دو نقطه A و B چند اهم می‌شود؟

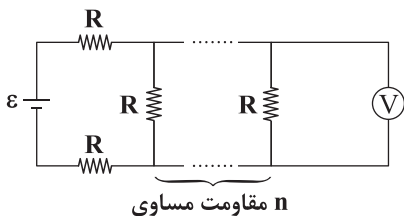
۱۵ (۱)

۲۵ (۲)

۱۲/۵ (۳)

۱۷/۵ (۴)

۳۲- در مدار زیر، عدد ولت‌سنج آرمانی، $\frac{1}{11}$ برابر نیروی محرکه باتری ایده‌آل است. n کدام است؟

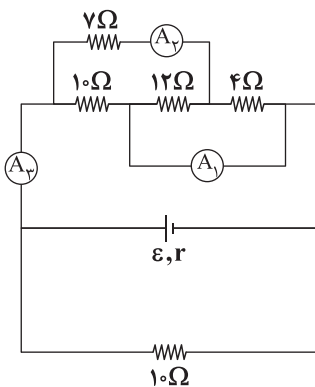
۵ (۱)

۶ (۲)

۱۰ (۳)

۱۲ (۴)

۳۳- در مدار زیر، اگر آمپرسنج ایده‌آل A_1 ، ۵ آمپر را اندازه بگیرد، عدد آمپرسنج ایده‌آل A_3 چند برابر عدد آمپرسنج ایده‌آل A_4 است؟

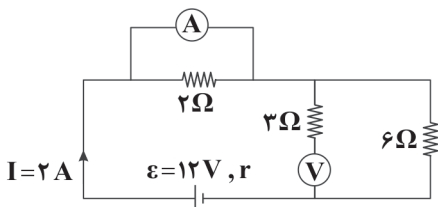
۱/۲۵ (۱)

۱/۵ (۲)

۲ (۳)

۲/۵ (۴)

۳۴- کدام گزینه در مورد مدار شکل زیر نادرست است؟ (آمپرسنج و ولت‌سنج آرمانی هستند.)

(۱) چون آمپرسنج آرمانی است، مقاومت ۲ اهمی از مدار حذف می‌شود.

(۲) جریانی از مقاومت ۳ اهمی نمی‌گذرد.

(۳) اگر جای آمپرسنج و ولت‌سنج را عوض کنیم، مقدار نشان داده‌شده توسط ولت‌سنج

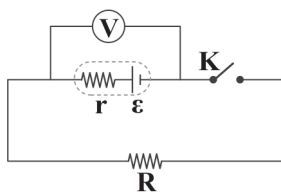
افزایش می‌یابد.

(۴) ولت‌سنج، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر مقاومت ۶ اهمی را نشان می‌دهد.

محل انجام محاسبات

۳۵- در مدار شکل زیر، با باز و بسته کردن کلید K، عدد ولتسنج تغییر قابل توجهی نمی‌کند. این مسئله نشان‌دهنده چیست؟ (ولتسنج را

آرمانی در نظر بگیرید.)

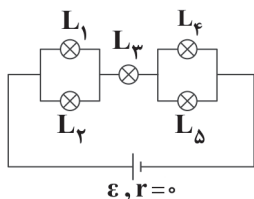
(۱) R در مقایسه با r خیلی کوچک است.

$$r = R \quad (۲)$$

(۳) r در مقایسه با R خیلی کوچک است.

(۴) ولتسنج بدون توجه به R و r همواره برای ε یک عدد را نمایش می‌دهد.

۳۶- در شکل زیر با سوختن کدام لامپ، شدت نور لامپ L_5 افزایش می‌یابد؟

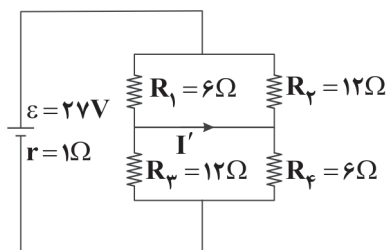
$$L_1 \quad (۱)$$

$$L_2 \quad (۲)$$

$$L_3 \quad (۳)$$

$$L_4 \quad (۴)$$

۳۷- در مدار زیر I' چند آمپر است؟

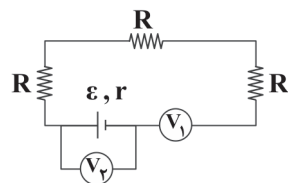
$$(۱) \text{ صفر}$$

$$(۲) ۱$$

$$(۳) ۲$$

$$(۴) ۳$$

۳۸- در مدار شکل زیر، مقاومت ولتسنج‌ها بسیار زیاد است. کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

$$(۱) V_1 = \varepsilon \text{ و } V_2 = 0$$

$$(۲) V_1 = V_2 = \varepsilon$$

$$(۳) V_1 = 0 \text{ و } V_2 = \varepsilon$$

$$(۴) V_1 = V_2 = 0$$

۳۹- سه لامپ ۳۰، ۴۰ و ۱۲۰ وات را که هر سه با اختلاف پتانسیل الکتریکی ۲۲۰ ولت کار می‌کنند، به طور متوالی به هم بسته و دو سر مجموعه را

به اختلاف پتانسیل الکتریکی ۲۲۰ ولت وصل می‌کنیم. مجموع توان مصرفی لامپ‌ها چند وات است؟

$$(۴) ۱۹$$

$$(۳) ۱۵$$

$$(۲) \frac{1}{19}$$

$$(۱) \frac{1}{15}$$

۴۰- مقاومتی را به یک باتری می‌بندیم. بیشینه توان خروجی باتری برابر با $\frac{64}{8}$ وات و بیشینه جریانی که از باتری می‌توان گرفت، ۱۸ آمپر

است. نیروی محرکه این باتری و مقاومت درونی آن به ترتیب از راست به چپ در SI در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

$$(۴) \frac{7}{2} - 0.8$$

$$(۳) \frac{14}{4} - 0.8$$

$$(۲) \frac{7}{2} - \frac{1}{6}$$

$$(۱) \frac{14}{4} - \frac{1}{6}$$

محل انجام محاسبات

۴۱- یک باتری را یک بار به مقاومت 2Ω متصل می‌کنیم و در این حالت جریان $6A$ از آن عبور می‌کند. بار دیگر همان باتری را به مقاومت 12Ω متصل نموده و در این حالت جریان $4A$ از آن عبور می‌کند. مقاومت درونی و نیروی محرکه این باتری برحسب SI به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

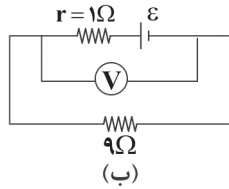
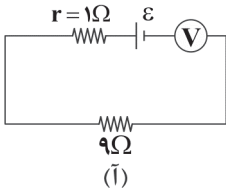
۹ - ۶۰ (۴)

۶۰ - ۹ (۳)

۱۲۰ - ۱۸ (۲)

۱۸ - ۱۲۰ (۱)

۴۲- در مدار شکل (آ)، ولت‌سنج آرمانی عدد ۱۰ ولت را نشان می‌دهد. در مدار شکل (ب) ولت‌سنج آرمانی چه عددی را برحسب ولت نشان می‌دهد؟

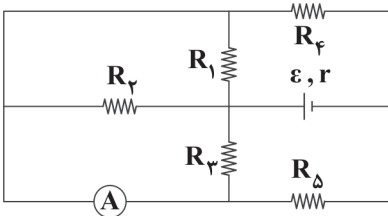
۹ (۱)

۸ (۲)

۴/۵ (۳)

۴ (۴)

۴۳- در شکل زیر، همه مقاومت‌های خارجی مشابه و برابر با 12Ω هستند و $r = 2\Omega$ و $\varepsilon = 36V$ است. آمپرسنج ایده‌آل چند آمپر را نشان می‌دهد؟

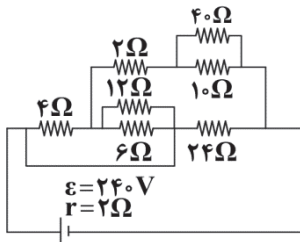
۰/۲۵ (۱)

۰/۵ (۲)

۰/۷۵ (۳)

۱ (۴)

۴۴- در مدار زیر توان تلف‌شده در باتری چند وات است؟

۵۷۶ (۱)

۱۱۵۲ (۲)

۴۸۸ (۳)

۹۴۶ (۴)

۴۵- توان تولیدی یک باتری، $20W$ و توان تلف‌شده درون آن $8W$ است. بازده باتری چند درصد است؟

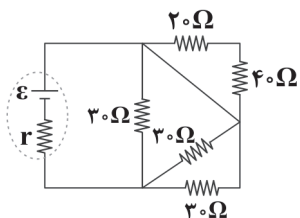
۷۰ (۴)

۶۰ (۳)

۵۰ (۲)

۴۰ (۱)

۴۶- معادله توان خروجی یک باتری برحسب جریان عبوری از آن در SI به صورت $P = -2I^2 + 10I$ است. اگر این باتری در مداری به شکل زیر، قرار بگیرد، توان مصرفی در مجموع مقاومت‌های متصل به آن تقریباً چند وات است؟

۸/۳ (۱)

۴ (۲)

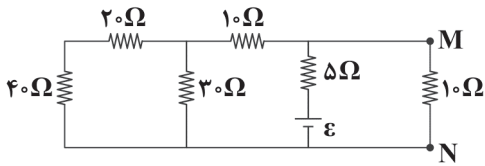
۶/۹۵ (۳)

۳ (۴)

محل انجام محاسبات

۴۷- در مدار شکل زیر، اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه M و N چند ولت است؟ ($\varepsilon = 25V, r = 0$)

(۱) ۵

(۲) ۱۰

(۳) ۲۰

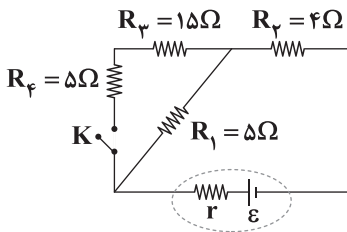
(۴) ۱۵

۴۸- چهار لامپ ۱۲۰ واتی که هر یک با برق شهر کار می‌کنند را به صورت متوالی به یک منبع تغذیه ۱۴۰ ولتی می‌بندیم. اگر سه لامپ از بین این چهار

لامپ، با لامپ‌های ۷۰ واتی که آن‌ها نیز با برق شهر کار می‌کنند، تعویض شوند، برای نور لامپ ۱۲۰ واتی باقی‌مانده در مدار چه اتفاق می‌افتد؟

(۱) تغییر نمی‌کند. (۲) کم‌تر از حالت قبل می‌شود. (۳) بیشتر از حالت قبل می‌شود. (۴) نمی‌توان اظهار نظر قطعی کرد.

۴۹- در مدار شکل زیر، $\varepsilon = 35V$ و $r = 2\Omega$ است. با بستن کلید K، شدت جریان در مقاومت R_1 چند آمپر تغییر می‌کند؟

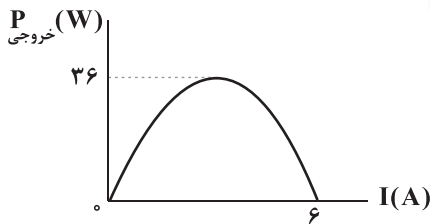
(۱) ۲/۸

(۲) ۳/۱۸

(۳) ۰/۳۸

(۴) ۳/۵

۵۰- نمودار توان خروجی یک باتری برحسب جریان عبوری از آن مطابق شکل زیر است. اگر این باتری را به یک مقاومت ۸ اهمی وصل کنیم،

اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری چند ولت خواهد شد؟

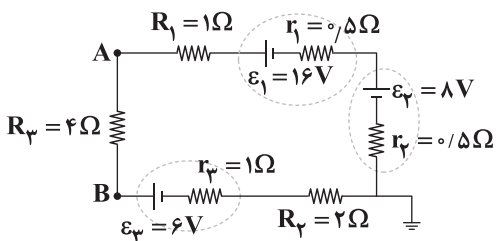
(۱) ۱۲

(۲) ۲۴

(۳) ۸

(۴) ۱۶

۵۱- در مدار شکل زیر، پتانسیل الکتریکی نقطه A چند برابر پتانسیل الکتریکی نقطه B است؟

(۱) ۵/۳

(۲) ۳/۵

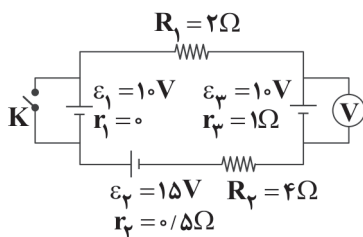
(۳) ۲

(۴) ۳/۲

محل انجام محاسبات

۵۲- در مدار شکل زیر، اگر کلید K را ببندیم، مقدار عددی که ولتسنج ایده آل نشان می دهد چند ولت و چگونه تغییر خواهد کرد؟

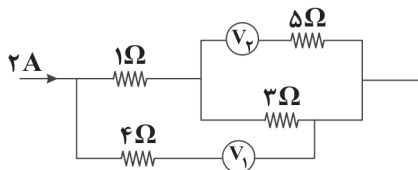
(۱) - افزایش $\frac{4}{3}$

(۲) - افزایش $\frac{2}{3}$

(۳) - کاهش $\frac{2}{3}$

(۴) - کاهش $\frac{4}{3}$

۵۳- در مدار زیر، ولتسنج V_1 چند ولت را نشان می دهد؟ (ولتسنج ها ایده آل هستند.)

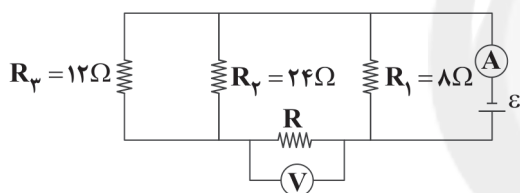
(۱) ۳

(۲) ۶

(۳) ۸

(۴) ۹

۵۴- در مدار شکل زیر، ولتسنج ۳۲ V و آمپرسنج ۲۰ A را نشان می دهد. مقاومت R چند اهم است؟ (آمپرسنج و ولتسنج را آرمانی در نظر بگیرید.)

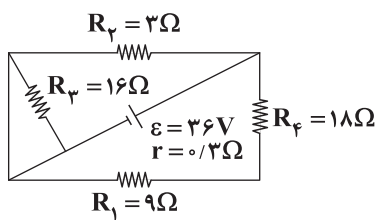
(۱) ۲

(۲) ۴

(۳) ۶

(۴) ۸

۵۵- در مدار شکل زیر، مقدار گرمایی که در مدت زمان ۲۰ s در مقاومت R_p تولید می شود، چند ژول است؟

(۱) ۸۶/۴

(۲) ۷۷۷/۶

(۳) ۶۹۹۸/۴

(۴) ۵۱۸۴

۵۶- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

(آ) ذره‌های سازنده همه مواد با یکدیگر بر هم کنش دارند.

(ب) داد و ستد انرژی در واکنش‌ها تنها به شکل گرما ظاهر می‌شود.

(پ) همه مواد پیرامون ما در دما و فشار اتاق، آنتالپی معینی دارند.

(ت) برای یک واکنش، اغلب به جای آنتالپی واکنش، واژه تغییر آنتالپی واکنش به کار می‌رود.

(۱) «آ»، «پ» (۲) «آ»، «ب» (۳) «ب»، «ت» (۴) «پ»، «ت»

۵۷- برای چه تعداد از پیوندهای موجود در ساختار آلدهید موجود در بادام، به کار بردن واژه «میانگین آنتالپی پیوند» مناسب‌تر از «آنتالپی پیوند» است؟

(۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۵۸- طعم و بوی هر کدام از مواد زیر به طور عمده وابسته به یک ترکیب آلی است. شمار پیوندهای دوگانه ترکیب آلی کدام دو ماده با یکدیگر برابر است؟

(۱) گشنیز - میخک (۲) زردچوبه - رازیانه (۳) بادام - رازیانه (۴) بادام - زردچوبه

۵۹- اگر های برابری از اتان و را به طور کامل در شرایط یکسان بسوزانیم، گرمای حاصل از سوختن بیشتر است.

(۱) مول - اتانول - اتانول (۲) مول - پروپن - اتان (۳) جرم - متان - متان (۴) جرم - پروپان - پروپان

۶۰- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

• گاز متان نخستین بار از اعماق مرداب‌ها جمع‌آوری شده، از این رو به گاز مرداب معروف است.

• آنتالپی بسیاری از واکنش‌های شیمیایی را نمی‌توان اندازه‌گیری کرد.

• ارزش سوختی پنیر بیشتر از شیر است.

• گروه عاملی مولکول‌ها بر خواص شیمیایی و نه خواص فیزیکی آن‌ها مؤثر است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶۱- با توجه به این‌که ارزش سوختی پروپن برابر $49/4 \text{ kJ.g}^{-1}$ می‌باشد، گرمای مبادله‌شده در کدام فرآیند معادل آنتالپی سوختن یک مول پروپن است؟

$$(\Delta H_{\text{C-H}} = 415 \text{ kJ.mol}^{-1}, \text{ویژه آب } c = 4/2 \text{ J.g}^{-1} \cdot \text{C}^{-1}; \text{C} = 12, \text{H} = 1; \text{g.mol}^{-1})$$

(۱) گرمای لازم برای به جوش آمدن ۲ لیتر آب 40°C

(۲) گرمای مبادله‌شده جهت تولید دو مول گاز در واکنش $\text{CH}_4(\text{g}) + 2\text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{g}) + 2\text{H}_2\text{O}(\text{g})$; $\Delta H = -890 \text{ kJ}$

(۳) گرمای لازم برای 20°C افزایش دمای یک گرماسنج با ظرفیت گرمایی 27 J.C^{-1} و 30°C گرم آب درون آن

(۴) گرمای لازم برای شکستن تمام پیوندها در ۲۸ لیتر گاز متان در شرایط STP

محل انجام محاسبات

۶۲- مزیت استفاده از سوخت‌های سبز نسبت به آلکان‌های هم‌کربن آن‌ها چیست؟

- ۱) مقدار آلاینده تولیدی کم‌تر بر اثر سوختن کامل مول‌های برابر
- ۲) مقدار گرمای تولیدی بیشتر بر اثر سوختن کامل مول‌های برابر
- ۳) استخراج از منابع تجدیدپذیر
- ۴) مقدار گرمای تولیدی بیشتر بر اثر سوختن کامل جرم‌های برابر

۶۳- چند مورد از ویژگی‌های زیر در الکل سیر شده و یک عاملی A نسبت به آلکان B هم‌کربن با آن بیشتر است؟

- جرم مولی
- شمار پیوندها
- ارزش سوختی
- آنتالپی سوختن
- نقطه جوش
- مقدار اکسیژن مصرفی برای سوختن کامل یک مول

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۶۴- انجام فرایندهای فیزیکی فرایندهای شیمیایی، منجر به تغییر سطح انرژی مواد
۱) همانند - می‌شود ۲) همانند - نمی‌شود ۳) برخلاف - می‌شود ۴) برخلاف - نمی‌شود

۶۵- با توجه به آنتالپی واکنش‌های داده شده، آنتالپی پیوند $O=O$ بر حسب $kJ \cdot mol^{-1}$ کدام است؟

- ۱) $H_2(g) + \frac{1}{2}O_2(g) \rightarrow H_2O(l) \quad \Delta H = a kJ$
 - ۲) $2H(g) \rightarrow H_2(g) \quad \Delta H = b kJ$
 - ۳) $2H(g) + O(g) \rightarrow H_2O(l) \quad \Delta H = c kJ$
- ۱) $2a + 2b - 2c$ ۲) $2a + 2b - c$ ۳) $a + b - 2c$ ۴) $a - 2b + 2c$

۶۶- با توجه به واکنش‌های زیر بر اثر تجزیه مقدار N_2O و تولید ۵ مول گاز اکسیژن و نیتروژن، چند کیلو ژول گرما مبادله می‌شود و این واکنش گرماده است یا گرماگیر؟

- I) $N_2 + O_2 \rightarrow 2NO \quad \Delta H = +181 kJ$
- II) $2NO \rightarrow N_2O + NO_2 \quad \Delta H = -164 kJ$
- III) $2NO + O_2 \rightarrow 2NO_2 \quad \Delta H = -116 kJ$

۱) 150 - گرماده ۲) 150 - گرماگیر ۳) 75 - گرماده ۴) 75 - گرماگیر

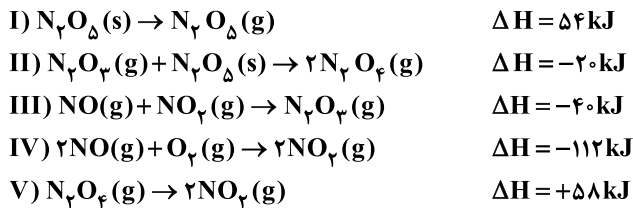
۶۷- در چه تعداد از واکنش‌های زیر، پایداری فراورده‌ها بیشتر از واکنش‌دهنده‌ها است؟

- آ) $3O_2(g) \rightarrow 2O_3(g)$
 - ب) فتوسنتز
 - پ) $2NO_2(g) \rightarrow N_2O_4(g)$
 - ت) $N_2(g) + 2H_2(g) \rightarrow N_2H_4(g)$
- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

محل انجام محاسبات

۶۸- با توجه به ΔH واکنش‌های زیر، در واکنش $\text{NO}(g) + \text{NO}_p(g) + \text{O}_p(g) \rightarrow \text{N}_p\text{O}_\Delta(g)$ مقدار کیلوژول گرما می‌شود.

(۱) ۱۱۴ - مصرف (۲) ۱۱۴ - آزاد (۳) ۱۱۸ - مصرف (۴) ۱۱۸ - آزاد

۶۹- بیشترین و کم‌ترین گرمای آزاد شده در بین واکنش‌های زیر مربوط به کدام واکنش‌ها است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

(۱) d - a (۲) c - a (۳) b - d (۴) a - d

۷۰- چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

• هیدروژن پراکسید ماده‌ای است که با نام علمی آب اکسیژنه به فروش می‌رسد و در دما و فشار اتاق، مایع است.

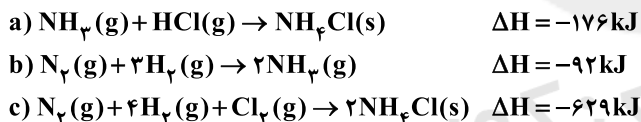
• ΔH واکنش تولید N_pH_f از گازهای N_p و H_p را همانند واکنش تولید CO از گرافیت و اکسیژن، نمی‌توان به روش تجربی تعیین کرد.

• همهٔ واکنش‌های سوختن گرماده‌اند.

• هر سامانه در دما و فشار ثابت، آنتالپی معینی دارد.

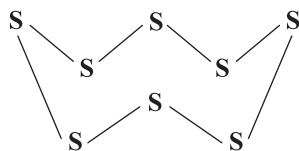
(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۷۱- با توجه به واکنش‌های زیر، ΔH واکنش تولید یک مول گاز هیدروژن کلرید از گازهای هیدروژن و کلر چند کیلوژول است؟

(۱) ۱۳۸/۵ + (۲) ۱۳۸/۵ - (۳) ۹۲/۵ - (۴) ۹۲/۵ +

۷۲- اگر ΔH واکنش $\text{S}_\Delta(g) \rightarrow 4\text{S}_p(g)$ برابر با $+100 \text{ kJ}$ باشد، آنتالپی پیوند $\text{S}=\text{S}$ در $\text{S}_p(g)$ چند کیلوژول بر مول است؟ (آنتالپی

پیوند $\text{S}-\text{S}$ برابر 225 kJ.mol^{-1} است.)

(۱) ۴۷۵

(۲) ۳۶۹

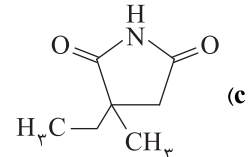
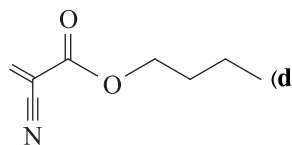
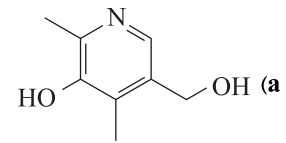
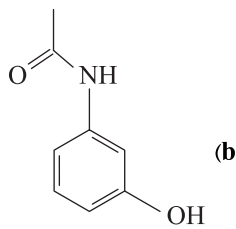
(۳) ۴۱۹

(۴) ۴۲۵

محل انجام محاسبات

۷۳- کدام دو ترکیب همپار یکدیگرند؟

d , b (۴)

c , a (۳)

d , a (۲)

b , a (۱)

۷۴- چه تعداد از مطالب زیر در ارتباط با ۲- هپتانون و بنزآلدئید درست است؟

• هر دو دارای گروه عاملی کربونیل اند.

• شمار اتم‌های کربن سازنده مولکول آن‌ها برابر است.

• تفاوت شمار پیوندهای C—C مولکول آن‌ها برابر شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول بنزآلدئید است.

• تفاوت شمار پیوندهای C—H مولکول آن‌ها برابر با شمار مول‌های H_۲O حاصل از سوختن کامل یک مول ۲- هپتانون است.

۴ (۴)

۳ (۳)

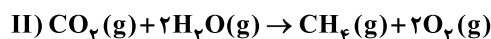
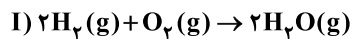
۲ (۲)

۱ (۱)

۷۵- اگر دو واکنش داده شده، مراحل انجام یک واکنش کلی باشد، ΔH واکنش کلی مربوط (بدون تغییر در ضرایب استوکیومتری معادله آن‌ها)،

برابر چند کیلوژول است؟ (آنتالپی یا میانگین آنتالپی پیوندهای H—H ، O=O ، O—H ، C=O ، C—H به ترتیب برابر ۴۳۵،

۴۹۴، ۴۶۳، ۷۹۰ و ۴۱۴ کیلوژول بر مول در نظر گرفته شود.)

-۱۵۰ (۴)

+۱۵۰ (۳)

-۳۰۰ (۲)

+۳۰۰ (۱)

۷۶- کدام مقایسه درباره شمار اتم‌های هیدروژن ساده‌ترین مولکول از ترکیب‌های آلدئید (a) ، کتون (b) و اتر (c) درست است؟

b = c > a (۴)

c > b = a (۳)

b > c > a (۲)

c > b > a (۱)

۷۷- ۴۰۰ گرم از یک ماده غذایی شامل ۲۰ گرم پروتئین، ۲۵ گرم چربی، ۳۰ گرم کربوهیدرات و بقیه آن شامل ویتامین‌ها، مواد معدنی و آب است.

ارزش سوختی این ماده چند کیلوژول بر گرم بوده و اگر یک فرد ۷۰ کیلوگرمی این ماده را خورده باشد، برای مصرف انرژی حاصل از آن چند

دقیقه باید پیاده‌روی کند؟ (ارزش سوختی چربی و کربوهیدرات به ترتیب برابر با ۳۸ و ۱۷ کیلوژول بر گرم و آهنگ مصرف انرژی در پیاده‌روی

را 190 kcal.h^{-1} در نظر بگیرید.)

۹۶ ، ۴/۵ (۴)

۹۶ ، ۵/۷ (۳)

۱۳۶ ، ۴/۵ (۲)

۱۳۶ ، ۵/۷ (۱)

محل انجام محاسبات

۷۸- برای تبدیل $30/8$ گرم از هر کدام از گازهای پروپان و ۱- بوتن به اتم‌های گازی سازنده آن‌ها به ترتیب ۲۸۱۴ و ۲۵۸۵ کیلوژول گرما نیاز است.

میانگین آنتالپی پیوند $C=C$ چند کیلوژول بر مول است؟ ($C=12, H=1: g.mol^{-1}$)

۵۸۰ (۴)

۶۸۰ (۳)

۷۸۰ (۲)

۸۸۰ (۱)

۷۹- چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

• کربوهیدرات‌ها در بدن با گلوکز واکنش داده و فراورده حاصل از آن‌ها در خون حل می‌شود.

• میزان انرژی مورد نیاز هر فرد تابعی از دو عامل وزن و سن آن فرد است.

• بخش عمده گاز شهری را ترکیبی تشکیل می‌دهد که هر مولکول آن شامل ۵ اتم است.

• برای تعیین ΔH انحلال نمک خوراکی در آب و یا واکنش میان محلول دو نمک می‌توان از گرماسنج لیوانی استفاده کرد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۰- شواهد تجربی نشان می‌دهند که تهیه آمونیاک به روش هابر از گازهای نیتروژن و هیدروژن یک واکنش مرحله‌ای است که

(۱) دو - در مرحله اول مقدار بیشتری هیدروژن مصرف می‌شود.

(۲) دو - آنتالپی واکنش کلی هم‌علامت با آنتالپی واکنش مرحله اول است.

(۳) سه - در هر مرحله یک مول گاز هیدروژن مصرف می‌شود.

(۴) سه - فقط مرحله اول آن، گرماگیر است.

سایت کنکور

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۶

جمعه ۱۴۰۱/۱۲/۰۵

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه یازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه	تعداد سؤال: ۸۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	از	تا			
۴۵ دقیقه	۱	۱۰	۱۰	حسابان ۱	۱ ریاضیات
	۱۱	۲۰	۱۰	آمار و احتمال	
	۲۱	۳۰	۱۰	هندسه ۲	
۳۰ دقیقه	۳۱	۵۵	۲۵	فیزیک ۲	۲
۲۵ دقیقه	۵۶	۸۰	۲۵	شیمی ۲	۳

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
ریاضیات	حسابان ۱	سیروس نصیری - مهدی وارسته
	آمار و احتمال	علی ایمانی
	هندسه ۲	مجید فرهمندپور
فیزیک	کامبیز افضلی فر	مروارید شاه‌حسینی
شیمی	مریم تمدنی - میلاد عزیزی	ایمان زارعی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

سایت کنکور

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - سپیده‌سادات شریفی - عاطفه دستخوش

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: مینا عباسی - مهناز کاظمی - فرزانه رجیبی - ربابه الطافی - حدیث فیض‌الهی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۶- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۷- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۱ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

۷ | ۱

$$f(x) = 2 \log((x-2)^3 + 8) + 1 \Rightarrow \frac{y-1}{2} = \log((x-2)^3 + 8)$$

$$\Rightarrow 10^{\frac{y-1}{2}} = (x-2)^3 + 8 \Rightarrow x = \sqrt[3]{10^{\frac{y-1}{2}} - 8} + 2$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt[3]{10^{\frac{x-1}{2}} - 8} + 2 \Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ b=2 \\ c=8 \\ d=2 \end{cases} \Rightarrow a+b+c+d=13$$

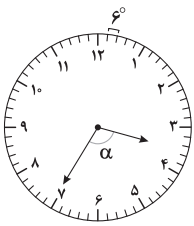
۸ | ۳

$$\log_{1+\sqrt{3}}(2(\sqrt{3}+2)) = A \Rightarrow \log_{1+\sqrt{3}}(4+2\sqrt{3}) = A$$

$$\Rightarrow \log_{1+\sqrt{3}}(1+\sqrt{3})^2 = 2 \log_{1+\sqrt{3}}(1+\sqrt{3}) = A \Rightarrow A=2$$

$$\Rightarrow A^2 + \frac{1}{A^2} = 4 + \frac{1}{4} = \frac{17}{4}$$

۹ | ۳

$$\text{اندازه زاویه بین هر دقیقه} = \frac{360}{60} = 6^\circ$$

در یک ساعت، عقربه ساعت‌شمار ۵ واحد جلو می‌رود.

$$\begin{cases} \text{واحد دقیقه} \\ 60 & 5 \Rightarrow x = \frac{5 \times 35}{60} = \frac{35}{12} \\ 35 & x \end{cases}$$

$$12 \text{ زاویه عقربه ساعت‌شمار با ساعت } = (15 + \frac{35}{12}) \times 6 = 90 + 17.5 = 107.5$$

$$12 \text{ زاویه عقربه دقیقه‌شمار با ساعت } = 35 \times 6 = 210$$

$$\alpha = 210 - 107.5 = 102.5$$

$$\text{راه تستی: } \alpha = |\frac{5}{6}m - 30h| = |\frac{5}{6} \times 35 - 30 \times 2| = 102.5$$

$$\frac{R}{\pi} = \frac{D}{180} \Rightarrow \frac{R}{\pi} = \frac{102.5}{180} \Rightarrow R = \frac{41\pi}{72}$$

$$\text{زاویه بین هر دو کابین } = 90^\circ \text{ یا } \frac{360}{4} = 90^\circ \text{ رادیان است.} \quad 10 | 2$$

$$\frac{15\pi}{1} = 30$$

پس از دوران به اندازه $\frac{15\pi}{1}$ ، ۳۰ کابین به جلو حرکت می‌کنیم. اکنون در جای

کابین ۳۳ قرار داریم.

$$L = r\theta = 2 \times \frac{15\pi}{1} = 3\pi = 9$$

ریاضیات

$$\text{با توجه به رابطه } \log_b a = \frac{1}{\log_a b} \text{ داریم:} \quad 2 | 1$$

$$\log_7(x^2-1) - \log_7 x = 1 \Rightarrow \log_7 \frac{x^2-1}{x} = 1$$

$$\Rightarrow x - \frac{1}{x} = 2 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} = 6 \Rightarrow (x + \frac{1}{x})^2 = x^2 + \frac{1}{x^2} + 2 = 8$$

$$\Rightarrow x + \frac{1}{x} = \pm\sqrt{8}$$

با توجه به دامنه معادله، مقدار $x + \frac{1}{x} = \sqrt{8}$ قابل قبول است.

$$\text{می‌دانیم در تابع } f(x) = \frac{ax+b}{cx+d} \text{ به شرطی } f = f^{-1} \text{ است} \quad 2 | 2$$

که $a+d=0$ باشد، پس داریم:

$$\log_{10}(a+b) + \log_{10}(a-b) = 0 \Rightarrow \log_{10}(a^2 - b^2) = 0$$

$$\Rightarrow a^2 - b^2 = 1$$

$$\Rightarrow \frac{a^2 + b^2 + 1}{3a^2} = \frac{b^2 + a^2 - 1}{3a^2} = \frac{2}{3}$$

۳ | ۱

$$f(g(x)) = 2^{\log_2(x^2+1)} = x^2 + 1$$

$$R_{f(g(x))} = [1, +\infty) \Rightarrow a=1 \Rightarrow a + \frac{1}{a} = 2$$

با توجه به جدول داریم: $4 | 3$

$$\alpha = 1$$

و نقاط -1 و 2 ریشه معادله درجه دوم $x^2 - ax + b = 0$ هستند، پس داریم:

$$(x+1)(x-2) = x^2 - x - 2 \Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ b=-2 \end{cases} \Rightarrow \alpha ab = -2$$

۵ | ۴

$$f(x) = \frac{3^x(2^x+1)}{4^x(2^x+1)} = (\frac{3}{4})^x \Rightarrow f^{-1}(x) = \log_{\frac{3}{4}} x \Rightarrow \begin{cases} a=0 \\ b=\frac{2}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a+b = \frac{3}{4}$$

با در نظر گرفتن $\log_y x = A$ داریم: $6 | 2$

$$A + \frac{1}{A} = 2 \Rightarrow A^2 - 2A + 1 = 0 \Rightarrow (A-1)^2 = 0 \Rightarrow \log_y x = 1$$

$$\Rightarrow \frac{2(\log_y x)^{100} - 1}{(\log_y x)^{200} - 4} = \frac{2-1}{1-4} = -\frac{1}{3}$$

۴ ۱۱

پیشامد زوج شدن جمع اعداد دو تاس = A

پیشامد آن که تاس دوم ۲ برابر تاس اول باشد = B

		تاس دوم					
		۱	۲	۳	۴	۵	۶
تاس اول	۱	A	B	A		A	
	۲		A		AB		A
	۳	A		A		A	B
	۴		A		A		A
	۵	A		A		A	
	۶		A		A		A

$$P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} = \frac{\frac{1}{36}}{\frac{18}{36}} = \frac{1}{18}$$

فضای نمونه کاهش یافته انتخاب ۳ جایگاه برای این ۳ نفر

۲ ۱۷

$$n(S) = \binom{11}{3} = \frac{11 \times 10 \times 9}{3 \times 2 \times 1} = 165$$

	۲	۱
وحد امیری و امید عالیشاه	بیرانوند	

$$n(A) = \binom{9}{2} = 36 \Rightarrow P(A) = \frac{36}{165} = \frac{12}{55}$$

۱ ۱۸

$$P(B - A) = P(B) - P(B \cap A)$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(B \cap A) = \frac{3}{5} + \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$$

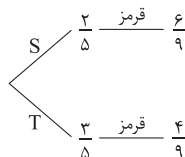
$$P(B'|A') = \frac{P(B' \cap A')}{P(A')} = \frac{P(B \cup A)'}{P(A')}$$

$$= \frac{1 - \frac{4}{5}}{\frac{2}{5}} = \frac{\frac{1}{5}}{\frac{2}{5}} = \frac{1}{2}$$

۶ توپ قرمز ۳ توپ سفید	۴ توپ قرمز ۵ توپ سفید
S	T

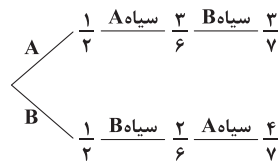
۲S ۳T

کیسه جدید

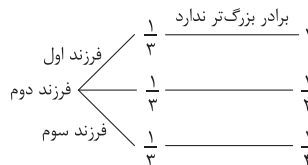
$$\Rightarrow P = \frac{2}{5} \times \frac{3}{5} + \frac{3}{5} \times \frac{2}{5} = \frac{24}{45} = \frac{8}{15}$$

۴ ۱۹

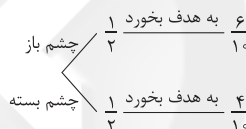
$$\Rightarrow P = \frac{1}{2} \left(\frac{3}{6} \times \frac{3}{7} + \frac{2}{6} \times \frac{4}{7} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{9+8}{42} \right) = \frac{17}{84}$$

۳ ۱۲

$$P = \frac{1}{3} \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} \right) = \frac{1}{3} \left(\frac{4+2+1}{4} \right) = \frac{7}{12}$$

۳ ۱۳

$$P(\text{به هدف خوردن چشم بسته}) = \frac{\frac{1}{2} \times \frac{4}{10}}{\frac{1}{2} \times \frac{6}{10} + \frac{1}{2} \times \frac{4}{10}} = \frac{4}{10}$$

تعداد حالات فضای نمونه‌ای کاهش یافته $\binom{10}{2}$ است.

۱ ۱۴

$$P \rightarrow \binom{8}{2} = 28$$

$$r \rightarrow \binom{8}{0} = 1$$

$$n(S) = \binom{10}{2} = 45$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{28+1}{45} = \frac{29}{45}$$

۱ ۱۵

$$P(\{a_1, a_2, a_3\} | \{a_2, a_3, a_6\}) = \frac{P(\{a_2, a_3\})}{P(\{a_2, a_3, a_6\})}$$

$$= \frac{2+4}{2+4+6} = \frac{6}{12} = \frac{1}{2}$$

چون $k < 0$ است بنابراین نقطه O بین A و A' است. **۴ ۲۵**

$$|k| = \frac{OA'}{OA} \Rightarrow \frac{y}{3} = \frac{OA'}{12} \Rightarrow OA' = 28$$

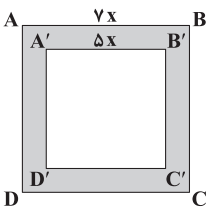
$$AA' = OA + OA' = 12 + 28 = 40$$

نقطه M محل تجانس معکوس دو دایره است، بنابراین داریم: **۱ ۲۶**

$$|k| = \frac{A'M}{AM} = \frac{B'M}{BM} \Rightarrow \frac{3}{4x+1} = \frac{4}{8x-2}$$

$$\Rightarrow 24x - 6 = 16x + 4 \Rightarrow 8x = 10 \Rightarrow x = 1/25$$

۲ ۲۷

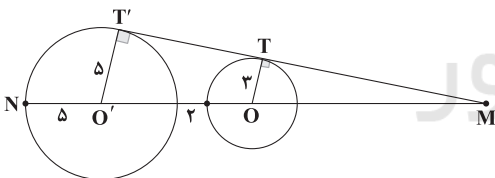

$$k = \frac{A'B'}{AB} \Rightarrow \frac{5}{7} = \frac{A'B'}{AB} \Rightarrow \begin{cases} A'B' = 5x \\ AB = 7x \end{cases}$$

$$\text{رنگی } S = (7x)^2 - (5x)^2 \Rightarrow 48 = 24x^2 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \sqrt{2}$$

$$\text{محیط مربع ABCD} = 28x = 28\sqrt{2}$$

محل برخورد مماس مشترک‌های خارجی و خط‌المركزین دو دایره، مرکز تجانس مستقیم دو دایره است. **۴ ۲۸**

$$O'T'M : OT \parallel O'T' \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{MO}{MO'} = \frac{OT}{O'T'}$$

$$\Rightarrow \frac{MO}{MO+10} = \frac{3}{5} \Rightarrow MO = 15$$

$$MN = MO + OO' + O'N = 15 + 10 + 5 = 30$$

در تجانس، تصویر هر جسم با خود جسم متشابه است **۲ ۲۹**

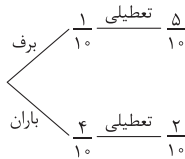
$$\frac{S'}{S} = k^2 \text{ و}$$

$$\frac{S'}{S} = k^2 \Rightarrow \frac{343}{63} = k^2 \Rightarrow k^2 = \frac{49}{9} \Rightarrow |k| = \frac{7}{3}$$

$$\frac{A'B'}{AB} = |k| \Rightarrow \frac{A'B'}{6} = \frac{7}{3} \Rightarrow A'B' = 14$$

تجانس زمانی تبدیل همانی است که $k = 1$ باشند. **۴ ۳۰**

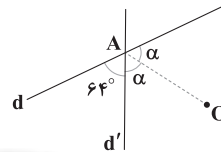
۱ ۲۰

$$P(\text{تعطیلی} | \text{برف}) = \frac{\frac{1}{10} \times \frac{5}{10}}{\frac{1}{10} \times \frac{5}{10} + \frac{4}{10} \times \frac{2}{10}} = \frac{5}{13}$$

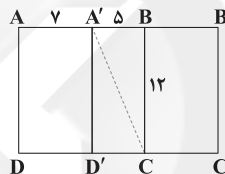
اگر خط d' دوران یافته خط d باشد، حتماً مرکز دوران روی **۲ ۲۱**

نیمساز زاویه بین دو خط d و d' قرار دارد.

$$2\alpha + 64 = 180 \Rightarrow 2\alpha = 116 \Rightarrow \alpha = 58^\circ$$

مطابق شکل در مثلث قائم‌الزاویه A'BC داریم: **۱ ۲۲**

$$A'C'^2 = A'B'^2 + BC'^2 = 25 + 144 = 169 \Rightarrow A'C' = 13$$

انتقال تبدیل طولیا است بنابراین اندازه شعاع دو دایره با هم برابر است: **۳ ۲۳**

برابر است:

$$2a + 1 = 5 + a \Rightarrow a = 4$$

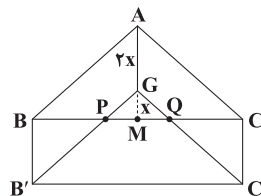
$$\text{بنابراین } R = R' = 9$$

$$\text{مماس مشترک داخلی} = \sqrt{OO'^2 - (R+R')^2} \Rightarrow 24 = \sqrt{OO'^2 - 18^2}$$

$$\Rightarrow 576 = OO'^2 - 324 \Rightarrow OO'^2 = 900 \Rightarrow OO' = 30$$

$$\text{مماس مشترک خارجی} = \sqrt{OO'^2 - (R-R')^2} = \sqrt{900 - 0} = 30$$

دو مثلث ABC و GPQ متشابه هستند. **۲ ۲۴**

$$k = \frac{AM}{GM} = \frac{3x}{x} = 3$$

بنابراین:

$$\frac{S_{ABC}}{S_{PGQ}} = k^2 \Rightarrow \frac{S_{ABC}}{5} = 9 \Rightarrow S_{\Delta ABC} = 45$$

در انتقال به دلیل طولیا بودن، مساحت تصویر با مساحت شکل اولیه برابر است.

$$S_{ABC} = S_{GB'C'} = 45$$

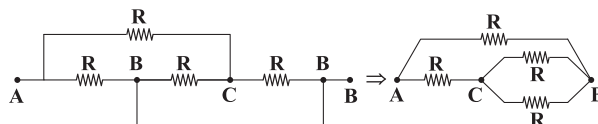

فیزیک

۳۱ | ۲

ابتدا مدار معادل را با نامگذاری نقاط مدار در حالت کلید بسته

رسم می‌کنیم:

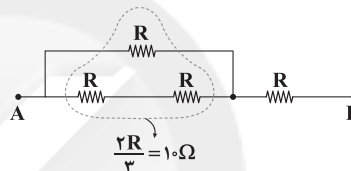
مقاومت معادل شاخه پایین مدار معادل برابر $\frac{3}{4}R$ و مقاومت معادل کل مدار

برابر است با:

$$R_{eq1} = \frac{\frac{3}{4}R \times R}{\frac{3}{4}R + R} = \frac{3}{7}R = 9\Omega \Rightarrow R = 15\Omega$$

حال اگر کلید K باز شود، وضعیت مدار به صورت زیر است و مقاومت معادل

برابر است با:

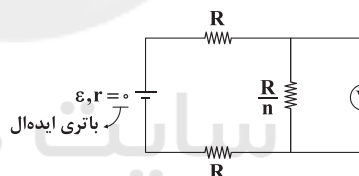

$$R_{eq2} = 10 + 15 = 25\Omega$$

۳۲ | ۳

مقاومت معادل n مقاومت موازی برابر $\frac{R}{n}$ است، بنابراین مدار

ساده شده به صورت زیر می‌باشد.

با تقسیم ولتاژ بین مقاومت‌های متوالی، می‌توانیم عدد ولت‌سنج که همان ولتاژ

دو سر مقاومت $\frac{R}{n}$ است را محاسبه کنیم.

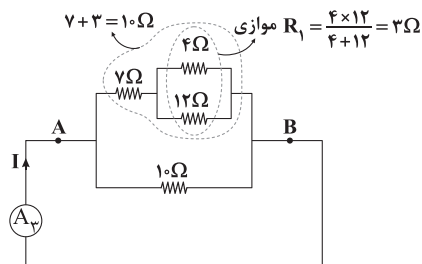
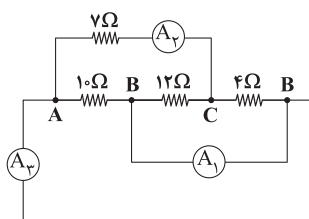
$$V = \frac{\frac{R}{n}}{\frac{R}{n} + 2R} \times \varepsilon = \frac{1}{1 + 2n} \times \varepsilon = \frac{\varepsilon}{2n + 1}$$

$$V = \frac{1}{21} \varepsilon \Rightarrow \frac{1}{21} \varepsilon = \frac{\varepsilon}{2n + 1} \Rightarrow n = 10$$

۳۳ | ۳

ابتدا با نامگذاری نقاط مختلف مدار در قسمت بالایی، شکل

ساده شده‌ای از آن رسم می‌کنیم.

اگر جریان آمپرسنج (۳) در مدار برابر I باشد، با توجه به این‌که مقاومت شاخه‌های بالا و پایین هر دو 10Ω است، $\frac{1}{4}I$ از شاخه بالا و $\frac{1}{4}I$ از شاخه پایین می‌گذرد.

آمپرسنج A_2 ، جریانی که از مقاومت 7Ω می‌گذرد، یعنی جریان شاخه بالایی را نشان می‌دهد که برابر $\frac{1}{4}I$ است و آمپرسنج A_1 ، کل جریان I را نشان می‌دهد، بنابراین داریم:

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{I}{4} = 2$$

۳۴ | ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) آمپرسنج آرمانی، مقاومت بسیار پایینی دارد، پس اتصال کوتاه رخ می‌دهد و مقاومت ۲ اهمی از مدار حذف می‌شود.

(۲) ولت‌سنج آرمانی، مقاومت بسیار بالایی دارد، پس جریانی از مقاومت ۳ اهمی نمی‌گذرد.

(۳ و ۴) ولت‌سنج موجود، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر مقاومت ۶ اهمی را نشان می‌دهد و اگر جای آن را با آمپرسنج عوض کنیم، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر مقاومت ۲ اهمی را نشان می‌دهد. با داشتن جریان در حالت اول، مقاومت درونی باتری را محاسبه می‌کنیم:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} \Rightarrow 2 = \frac{12}{6 + r} \Rightarrow 6 + r = 6 \Rightarrow r = 0$$

با تغییر مکان ولت‌سنج، مقاومت ۲ اهمی به مدار برمی‌گردد و مقاومت‌های ۳ و ۶ اهمی با هم موازی خواهند بود. در این حالت جریان گذرنده از مقاومت ۲ اهمی برابر است با:

$$I' = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{12}{4 + 0} = 3A \Rightarrow V_2 = RI' = 2 \times 3 = 6V$$

بنابراین ولت‌سنج مقدار کم‌تری را نسبت به حالت اول نشان می‌دهد.

۳۵ | ۳ زمانی که کلید K باز است: $V_1 = \varepsilon$

وقتی کلید K بسته می‌شود: $V_2 = \varepsilon - Ir$

از آنجایی که $V_1 = V_2$ است، پس:

$$V_1 = V_2 \Rightarrow Ir = 0 \Rightarrow r = 0$$

۳ ۴۰ می‌دانیم بیشینهٔ جریانی که از باتری می‌توان گرفت مربوط به حالتی است که تنها مقاومت موجود در مدار که در برابر عبور جریان ایستادگی می‌کند، مقاومت درونی باتری باشد، یعنی داریم:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} \xrightarrow{R_{eq} = 0} I = I_{max} \rightarrow I_{max} = \frac{\varepsilon}{r}$$

$$\frac{I_{max} = 1.8A}{\varepsilon = 1.8r} \quad (1)$$

بیشینهٔ توان خروجی باتری در این حالت از رابطهٔ زیر قابل محاسبه است:

$$P = VI \xrightarrow{V = \varepsilon - Ir} P = \varepsilon I - rI^2$$

$$\Rightarrow P_{max} = \frac{\varepsilon^2}{4r} \xrightarrow{\frac{P_{max} = 64/8W}{\varepsilon = 1.8r}} \frac{(1.8r)^2}{4r} = 64/8$$

$$\Rightarrow \frac{3.24r^2}{4r} = 64/8$$

$$\Rightarrow 1.8r = 64/8 \Rightarrow r = \frac{64/8}{1.8} = 0.8\Omega \Rightarrow r = 0.8\Omega$$

با جای‌گذاری مقدار مقاومت درونی باتری ($r = 0.8\Omega$) در رابطه (۱) داریم:

$$\varepsilon = 1.8r = 1.8 \times 0.8 = 1.44V$$

۲ ۴۱ می‌دانیم جریان کل در مدار از رابطهٔ زیر قابل محاسبه است:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r}$$

رابطهٔ بالا را برای هر دو حالت می‌نویسیم، داریم:

$$\begin{cases} R = 2\Omega, I = 6A \\ R = 12\Omega, I = 4A \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6 = \frac{\varepsilon}{2+r} \Rightarrow \varepsilon = 6 \times (2+r) \\ 4 = \frac{\varepsilon}{12+r} \Rightarrow \varepsilon = 4 \times (12+r) \end{cases}$$

$$\Rightarrow 6 \times (2+r) = 4 \times (12+r)$$

$$\Rightarrow 12 + 6r = 48 + 4r \Rightarrow 2r = 36 \Rightarrow r = 18\Omega$$

$$\varepsilon = 12 + (6 \times 18) \Rightarrow \varepsilon = 120V$$

بنابراین:

۱ ۴۲ در مدار (آ) ولت‌سنج ایده‌آل به صورت متوالی در مدار قرار

گرفته است و جریانی از آن عبور نمی‌کند. در این حالت عددی که ولت‌سنج نشان می‌دهد برابر با نیروی محرکهٔ باتری است.

$$V_1 = \varepsilon = 10V$$

برای محاسبهٔ عددی که ولت‌سنج در مدار (ب) نشان می‌دهد می‌توان نوشت:

$$I = \frac{\varepsilon}{R + r} = \frac{10}{10} = 1A$$

$$V = \varepsilon - rI = 10 - 1 = 9V$$

۲ ۴۳ مقاومت‌های R_4 و R_5 با هم موازی‌اند.

$$\frac{R_4, R_5}{\text{موازی}} \rightarrow \frac{1}{R'} = \frac{1}{R_4} + \frac{1}{R_5} \Rightarrow R' = 6\Omega$$

مقاومت‌های R_1 , R_2 و R_3 نیز با هم موازی‌اند.

$$\frac{R_1, R_2, R_3}{\text{موازی}} \rightarrow \frac{1}{R''} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} \Rightarrow R'' = 4\Omega$$

۳۶ ۴ در حل سؤالاتی به این شکل، لامپ‌ها را مقاومت فرض کنید،

در این صورت ما دو مجموعهٔ موازی L_4 و L_5 و از طرف دیگر L_1 و L_2 را داریم. که مقاومت معادل آن‌ها با L_3 تشکیل سه مقاومت متوالی را می‌دهند. حال با سوختن یک لامپ از مجموعهٔ متوالی، کل لامپ‌ها خاموش می‌شوند. (ردگزینهٔ (۳)) اگر لامپ L_1 یا L_2 بسوزد، مقاومت معادل مدار افزایش می‌یابد و جریان عبوری از لامپ‌های L_3 , L_4 و L_5 کاهش می‌یابد و در نتیجه کم‌نورتر می‌شوند. (ردگزینه‌های (۱) و (۲)). اما اگر L_3 بسوزد، طبق توضیح بالا نور لامپ‌های L_1 و L_2 و L_3 کاهش می‌یابد، اما طبق رابطهٔ $V = \varepsilon - RI$ ، با کاهش I ، دو سر لامپ افزایش می‌یابد و لامپ L_3 پر نورتر می‌شود.

۲ ۳۷ مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$\begin{cases} R_{1,2} = \frac{6 \times 12}{6 + 12} = 4\Omega \\ R_{3,4} = \frac{6 \times 12}{6 + 12} = 4\Omega \end{cases}$$

$$\Rightarrow R_{eq} = 4 + 4 = 8\Omega$$

بنابراین جریان شاخهٔ اصلی مدار (I) برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{27}{8 + 1} \Rightarrow I = 3A$$

جریان ۳ آمپر به نسبت عکس مقاومت‌ها بین مقاومت‌های R_1 و R_2 و هم‌چنین R_3 و R_4 تقسیم می‌شود:

$$\begin{cases} I_1 = 2A \text{ و } I_2 = 1A \\ I_3 = 2A \text{ و } I_4 = 1A \end{cases} \Rightarrow I_1 = I' + I_2 \Rightarrow 2 = I' + 1 \Rightarrow I' = 1A$$

۲ ۳۸ ولت‌سنج V_1 به صورت متوالی با مدار بسته شده است، از

آن‌جا که مقاومت آن بسیار زیاد است، جریان مدار، صفر است. در نتیجه افت پتانسیل (Ir) در باتری و مقاومت‌ها صفر است، پس هر دو ولت‌سنج نیروی محرکهٔ باتری را نمایش می‌دهند.

۳ ۳۹ نکته: برای توان مقاومت‌های متوالی داریم:

$$R_{eq} = R_1 + R_2 + \dots + R_n \xrightarrow{R = \frac{V^2}{P}} \frac{V^2}{P} = \frac{V^2}{P_1} + \frac{V^2}{P_2} + \dots + \frac{V^2}{P_n}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{P} = \frac{1}{P_1} + \frac{1}{P_2} + \dots + \frac{1}{P_n} \Rightarrow \begin{cases} P = \frac{P_1 P_2}{P_1 + P_2} \Rightarrow \text{دو لامپ متوالی} \\ P = \frac{P_1}{n} \Rightarrow \text{n لامپ مشابه و متوالی} \end{cases}$$

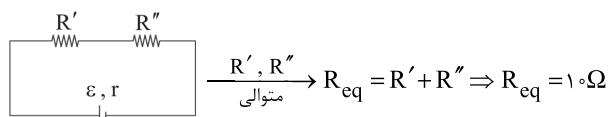
با توجه به نکتهٔ بالا داریم:

$$\frac{1}{P} = \frac{1}{P_1} + \frac{1}{P_2} + \frac{1}{P_3} \Rightarrow \frac{1}{P} = \frac{1}{120} + \frac{1}{40} + \frac{1}{30} = \frac{1+3+4}{120} = \frac{8}{120} = \frac{1}{15}$$

$$\Rightarrow P = 15W$$

شکل مدار را به طور ساده رسم می‌کنیم.

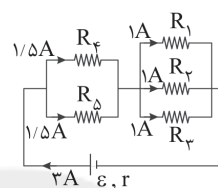

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{36}{10 + 2} = 3 \text{ A}$$

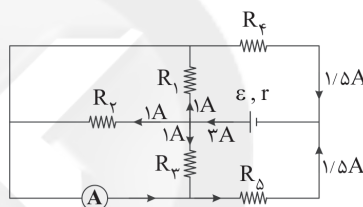
بنابراین:

ابتدا جریان گذرنده از هر مقاومت را به دست می‌آوریم.

جریان یک بار بین مقاومت‌های R_1 و R_2 پخش می‌شود، یک بار هم بین مقاومت‌های R_3 و R_4 .

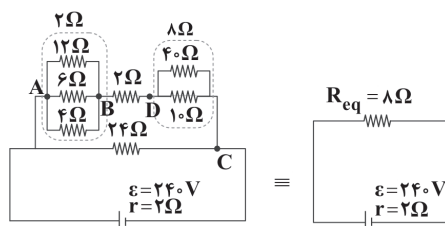
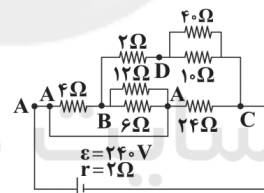

حال جریان را روی شکل اصلی مدار پخش می‌کنیم:

پس جریان گذرنده از آمپرسنج ۰/۵ آمپر است.

با نام‌گذاری نقاط، مدار به شکل زیر ساده می‌شود.

$$\varepsilon = I(R_{eq} + r) \Rightarrow 240 = I(8 + 2) \Rightarrow I = 24 \text{ A}$$

$$P = rI^2 = 2 \times (24)^2 = 1152 \text{ W}$$

توان تلف شده در باتری

ابتدا توان مفید (خروجی) باتری را محاسبه می‌کنیم.

$$P = VI \rightarrow V = \varepsilon - Ir \rightarrow P = \varepsilon I - rI^2 = 20 - 8 = 12 \text{ W}$$

حال بازده باتری را محاسبه می‌کنیم.

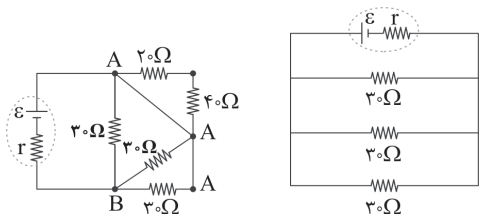
$$\text{بازده برحسب درصد} = \frac{\text{توان مفید}}{\text{توان کل}} \times 100 = \frac{12}{20} \times 100 = \frac{3}{5} \times 100 = 60\%$$

$$\begin{cases} P = VI \\ V = \varepsilon - rI \end{cases} \Rightarrow P = (\varepsilon - rI)I = \varepsilon I - rI^2$$

با مقایسه این معادله و معادله داده شده، می‌توان نتیجه گرفت:

$$\begin{cases} P = -2I^2 + 10I \\ P = -rI^2 + \varepsilon I \end{cases} \Rightarrow r = 2 \Omega, \varepsilon = 10 \text{ V}$$

در مدار داده شده مقاومت معادل مدار و جریان عبوری را حساب می‌کنیم:

$$R_{eq} = \frac{30}{3} = 10 \Omega$$

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{10}{12} = \frac{5}{6} \text{ A}$$

دقت کنید: مقاومت‌های 2Ω و 4Ω از مدار حذف می‌شوند، چون

اختلاف پتانسیلی بین دو سر این مقاومت‌ها وجود ندارد.

در این صورت توان مصرف شده در مجموع مقاومت‌های متصل به مدار برابر

است با:

$$P = R_{eq} I^2 = 10 \times \left(\frac{5}{6}\right)^2 = \frac{250}{36} \approx 6.94 \text{ W}$$

ابتدا مقاومت معادل مدار را حساب می‌کنیم:

$$R' = \frac{(40 + 20) \times 30}{(40 + 20) + 30} + 10 = 30 \Omega$$

بنابراین مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R_{eq} = \left(\frac{30 \times 10}{30 + 10}\right) + 5 = 12.5 \Omega$$

اکنون جریان عبوری از مدار را حساب می‌کنیم:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{25}{12.5} = 2 \text{ A}$$

پس برای محاسبه اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه M و N می‌توان

نوشت:

$$\begin{aligned} V_N + 25 - 5 \times 2 &= V_M \\ \Rightarrow V_N - V_M &= -15 \text{ V} \\ \Rightarrow V_M - V_N &= 15 \text{ V} \end{aligned}$$

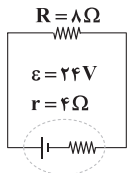
۴ ۵۰ ابتدا به کمک نمودار مقادیر ε و r را می‌یابیم. می‌دانیم مقدار

توان خروجی بیشینه معادل $\frac{\varepsilon^2}{4r}$ است و مقدار $6A$ روی نمودار، $\frac{\varepsilon}{r}$ را نشان

می‌دهد، پس می‌توان نوشت:

$$\frac{\varepsilon^2}{4r} = \frac{36}{6} \Rightarrow \frac{\varepsilon}{4} = 6 \Rightarrow \varepsilon = 24V \quad \text{و} \quad \frac{\varepsilon}{r} = 6 \Rightarrow \frac{24}{r} = 6 \Rightarrow r = 4\Omega$$

اگر این باتری را به یک مقاومت 8 اهمی وصل کنیم، داریم:

$$I = \frac{\varepsilon}{R+r} = \frac{24}{8+4} = 2A$$

بنابراین اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری برابر است با:

$$V = \varepsilon - Ir \Rightarrow V = 24 - 2 \times 4 = 16V$$

۱ ۵۱ ابتدا جریان را در مدار محاسبه می‌کنیم. باتری با نیروی

محركه ε_3 برخلاف باتری‌های با نیرو محركه‌های ε_1 و ε_2 در مدار بسته شده است، اما چون مجموع ε_1 و ε_2 از ε_3 بیشتر است، جهت جریان در مدار پادساعتگرد است، بنابراین جریان اصلی مدار برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon_1 + \varepsilon_2 - \varepsilon_3}{R_{eq} + r} = \frac{16 + 8 - 6}{1+2+4+0/5+0/5+1} = \frac{18}{9} = 2A$$

حال پتانسیل الکتریکی نقاط A و B را به کمک نقطه E حساب می‌کنیم. با توجه به این‌که پتانسیل الکتریکی نقطه E (زمین) برابر صفر است، بنابراین با حرکت در جهت جریان داریم:

$$\begin{cases} V_A - IR_3 - \varepsilon_3 - IR_3 - IR_2 = \dot{V}_E \Rightarrow V_A = 8 + 6 + 2 + 4 = 20V \\ V_B - \varepsilon_2 - IR_3 - IR_2 = \dot{V}_E \Rightarrow V_B = 6 + 2 + 4 = 12V \end{cases}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{V_A}{V_B} = \frac{20}{12} = \frac{5}{3}$$

۴ ۵۲ ابتدا هنگامی که کلید K باز است، جریان کل مدار و ولتاژ

ولت‌سنج را اندازه می‌گیریم.

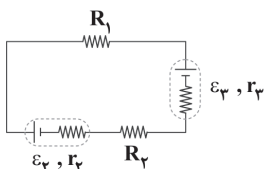
دقت کنید: باتری‌های ε_1 و ε_2 موافق و ε_3 مخالف هستند.

$$I = \frac{\varepsilon_1 + \varepsilon_2 - \varepsilon_3}{R_1 + R_2 + r_1 + r_2 + r_3} = \frac{15}{7/5} = 2A$$

از آن‌جا که ولت‌سنج به دو سر باتری ε_3 وصل است، پس اختلاف پتانسیل باتری ε_3 را نشان می‌دهد.

$$V = \varepsilon + rI = 10 + 1 \times 2 = 12V$$

حال کلید K را می‌بندیم. با وصل کلید و به وجود آمدن نقاط هم‌پتانسیل، باتری ε_1 حذف می‌شود.

۲ ۴۸ می‌دانیم که در اتصال متوالی مقاومت‌ها، توان مصرفی مقاومتی

که بزرگ‌تر از بقیه است، بیشتر خواهد بود.

چون همه لامپ‌ها، با برق شهر کار می‌کنند، ولتاژ اسمی دو سر آن‌ها یکسان بوده، بنابراین:

$$P = \frac{V^2}{R} \xrightarrow{\text{ثابت } V} P \propto \frac{1}{R}$$

پس مقاومت لامپ‌های 7° واتی بیشتر از مقاومت لامپ 12° واتی است.

در نتیجه در اتصال جدید، با جایگزین کردن لامپ‌های جدید، مقاومت کل، افزایش یافته و در نتیجه توان کل، کاهش می‌یابد. از طرفی سهم لامپ 12° واتی از این توان جدید هم کم‌تر از بقیه است، پس نور لامپ 12° واتی کم‌تر از حالت قبل می‌شود.

۳ ۴۹ در حالت اول، یعنی باز بودن کلید K ، دو مقاومت

$R_1 = 5\Omega$ و $R_2 = 4\Omega$ متوالی بوده و مقاومت معادل مدار برابر $R_{eq} = R_1 + R_2 = 9\Omega$ می‌باشد، در نتیجه شدت جریان کل مدار برابر است با:

$$I_1 = I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{35}{9+2} = 3/11A$$

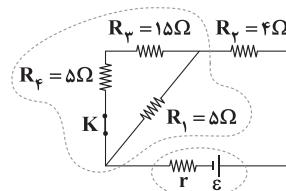
هنگامی که کلید K بسته می‌شود، مقاومت‌های $R_2 = 15\Omega$ و $R_3 = 5\Omega$ متوالی بوده و معادل این مقاومت‌ها، با مقاومت $R_1 = 5\Omega$ موازی و هم‌چنین معادل این مقاومت‌ها، با مقاومت $R_4 = 4\Omega$ متوالی خواهد شد. در نتیجه مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R'_{eq} = \frac{20 \times 5}{20+5} + 4 = 8\Omega$$

بنابراین شدت جریان کل مدار برابر خواهد شد با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R'_{eq} + r} = \frac{35}{8+2} = \frac{35}{10} = 3/10A$$

اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر مقاومت $R_1 = 5\Omega$ برابر خواهد شد با:

$$V_1 = IR_{1,2,3,4} = 3/10 \times 4 = 12V$$

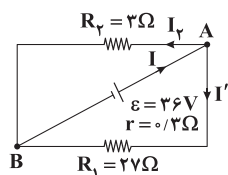
شدت جریان در مقاومت R_1 برابر است با:

$$V_{R_1} = I_{R_1} R_1 \Rightarrow 12 = I_{R_1} \times 5 \Rightarrow I_{R_1} = 2/10A$$

مشخص شد که شدت جریان در مقاومت R_1 از $I = 3/11A$ به $I_{R_1} = 2/10A$ رسیده، یعنی $3/11$ آمپر کاهش یافته است.

بنابراین جریان کل مدار برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{36}{27 + 0.3} = \frac{36}{27.3} = 1.2 \text{ A}$$

دقت کنید: برای مقاومت‌های موازی، جریان به نسبت عکس اندازه مقاومت‌ها

تقسیم می‌شود، بنابراین:

$$\frac{I_2}{I'} = \frac{R'}{R_2} \Rightarrow \frac{I_2}{I'} = \frac{27}{3} = 9 \quad (*)$$

از طرفی داریم:

$$I = I_2 + I' \xrightarrow{(*)} 9I' + I' = 1.2 \Rightarrow 10I' = 1.2 \Rightarrow I' = 0.12 \text{ A}$$

$$I_2 = 9I' = 9 \times 0.12 = 1.08 \text{ A}$$

در نتیجه:

طبق رابطه توان $P = \frac{U}{\Delta t}$ ، مقدار گرمای تولیدی در مقاومت R_2 برابر است با:

$$U = Pt = R_2 I_2^2 \Delta t = 3 \times (1.08)^2 \times 20 = 699.84 \text{ J}$$

شیمی

۱ ۵۶ بررسی عبارت‌های نادرست.

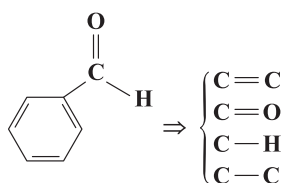
(ب) داد و ستد انرژی در واکنش‌ها اغلب به شکل گرما ظاهر می‌شود.

(ت) برای یک واکنش به جای تغییر آنتالپی واکنش، واژه آنتالپی واکنش به کار می‌رود.

۱ ۵۷ با توجه به ساختار آلدئید موجود در بادام (بنزآلدئید) که

شامل ۴ نوع پیوند است، برای همه پیوندهای موجود در ساختار آن، به کار

بردن واژه «میانگین آنتالپی پیوند» مناسب‌تر از آنتالپی پیوند است.

۳ ۵۸ شمار پیوندهای دوگانه در ساختار ترکیب آلی هر یک از مواد

آلی موجود در گزینه‌ها در زیر آمده است:

$$۴ - ۵ (۲) \quad ۱ - ۲ (۱)$$

$$۵ - ۴ (۴) \quad ۴ - ۴ (۳)$$

۳ ۵۹ آنتالپی سوختن ($\text{kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$) اتان از الکل هم کربن خود

(اتانول) بیشتر و از آلکن با کربن بیشتر (پروپن) کم‌تر است.

ارزش سوختن ($\text{kJ} \cdot \text{g}^{-1}$) آلکان‌ها با افزایش کربن، کاهش می‌یابد.

پروپان > اتان > متان: ارزش سوختی

بعد از حذف ε_1 ، دوباره I را به دست می‌آوریم.

$$I = \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{R_1 + R_2 + r_1 + r_2} = \frac{5}{7.5} = \frac{2}{3} \text{ A}$$

اختلاف پتانسیل ولت‌سنج را با این جریان به دست می‌آوریم.

$$V = \varepsilon_2 + r_2 I = 10 + 1 \times \frac{2}{3} = \frac{32}{3} \text{ V}$$

اختلاف بین دو ولتاژ به دست آمده در دو حالت را حساب می‌کنیم.

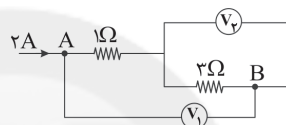
$$\Delta V = \frac{32}{3} - 12 = -\frac{4}{3} \text{ V}$$

پس $\frac{4}{3}$ ولت، کاهش می‌یابد.

۳ ۵۲ از سیمی که ولت‌سنج ایده‌آل روی آن قرار دارد، هیچ جریانی

عبور نخواهد کرد، پس شکل مدار را بدون در نظر گرفتن مقاومت‌های 4Ω

و 5Ω رسم می‌کنیم:

اختلاف پتانسیل ولت‌سنج V_2 ، همان اختلاف پتانسیل بین نقاط A و B است.

$$V_2 = V_{AB} = R_{eq} I = (1+2) \times 2 = 6 \text{ V}$$

دقت کنید: مقاومت 1Ω و 3Ω با هم متوالی هستند.

۲ ۵۴ جریان عبوری از مقاومت R را فرض می‌کنیم:

$$V = RI' \Rightarrow I' = \frac{32}{R}$$

اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_1 و دو سر مقاومت معادل مقاومت‌های R

و R_2 با هم برابر است، بنابراین:

$$R_1 I_1 = R_2 I_2 \Rightarrow 1(20 - I') = (1+R)I'$$

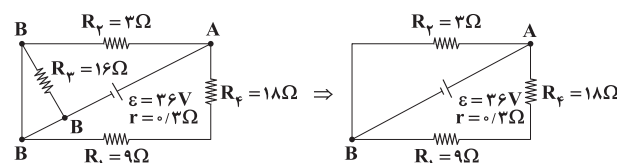
$$\Rightarrow 1(20 - \frac{32}{R}) = (1+R) \times \frac{32}{R} \Rightarrow 160 - \frac{32}{R} = \frac{32}{R} + 32$$

$$\Rightarrow 2 \times \frac{256}{R} = 128 \Rightarrow 2 \times 256 = 128R \Rightarrow R = 4\Omega$$

۳ ۵۵ ابتدا به کمک نامگذاری نقاط، شکل ساده‌تری برای این مدار

رسم می‌کنیم و توجه داریم که دو سر مقاومت‌های R_2 اتصال کوتاه شده و از

مدار حذف می‌شود.

دو مقاومت R_1 و R_2 متوالی هستند، بنابراین:

$$R' = R_1 + R_2 = 18 + 9 = 27\Omega$$

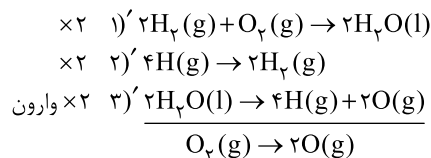
دو مقاومت R' و R_3 موازی هستند، بنابراین مقاومت معادل آن‌ها برابر است با:

$$R_{eq} = \frac{R' \times R_3}{R' + R_3} = \frac{27 \times 3}{27 + 3} = \frac{81}{30} = 2.7\Omega$$

۶۴ ۱ هم در فرایندهای فیزیکی و هم در فرایندهای شیمیایی گرما مبادله می‌شود و سطح انرژی مواد تغییر می‌کند.

۶۵ ۱ آنتالپی پیوند $O=O$ یعنی آنتالپی واکنش $O_2(g) \rightarrow 2O(g)$ برای به دست آوردن این واکنش باید واکنش اول و دوم بدون تغییر باشند و واکنش سوم وارون شود و همگی در ۲ ضرب شوند.

$$\Delta H_{\text{واکنش هدف}} = \Delta H'_1 + \Delta H'_2 + \Delta H'_3 = 2a + 2b - 2c$$

۶۶ ۱ واکنش هدف $2N_2O \rightarrow 2N_2 + O_2$ می‌باشد.

ΔH واکنش اول را وارون و در ۲ ضرب می‌کنیم (N_2)

ΔH واکنش دوم را وارون و در ۲ ضرب می‌کنیم (N_2O)

ΔH واکنش سوم را تغییر نمی‌دهیم (حذف O_2 ، NO و NO_2)

$$\Delta H_{\text{واکنش هدف}} = \Delta H'_1 + \Delta H'_2 + \Delta H_3 \Rightarrow (-362) + (+328)$$

پس واکنش گرماده است. $\Rightarrow (-116) = -150 \text{ kJ}$

* هر تجزیه‌ای لزوماً گرماگیر نیست!!!

حال کافیست از تناسب زیر برای حل بخش ترکیبی با استوکیومتری کمک بگیریم:

$$\frac{\text{گاز (ها) mol}}{(N_2 + O_2)} = \frac{q}{|\Delta H|} \Rightarrow \frac{5}{2+1=3} = \frac{q}{150} \Rightarrow q = 250$$

* چون به ما مقدار مول کل گازها داده شده، پس ما نیز مقدار ضریب کل گازها را در مخرج قرار می‌دهیم.

۶۷ ۱ در واکنش‌های گرماده، پایداری فرآورده‌ها بیشتر از واکنش دهنده‌هاست.

از بین واکنش‌های داده‌شده، فقط واکنش «ب» گرماده است.

۶۸ ۲

ΔH واکنش اول را بدون تغییر باقی می‌گذاریم ($N_2O_4(g)$)

ΔH واکنش دوم را وارون می‌کنیم (حذف $N_2O_4(s)$)

ΔH واکنش سوم را وارون می‌کنیم (حذف $N_2O_3(g)$)

ΔH واکنش چهارم را تغییر نمی‌دهیم ($O_2(g)$)

ΔH واکنش پنجم را وارون و در ۲ ضرب می‌کنیم (حذف $N_2O_4(g)$)

سپس ΔH های تغییر یافته را با یکدیگر جمع می‌کنیم:

$$\Delta H_{\text{هدف}} = (54) + (20) + (40) + (-112) + (-116) = -114 \text{ kJ}$$

علامت منفی ΔH به معنای آزاد شدن گرما است.

۶۰ ۱ فقط عبارت سوم درست است.

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

عبارت اول: گاز متان نخستین بار از سطح مرداب‌ها جمع‌آوری شد.

عبارت دوم: آنتالپی بسیاری از واکنش‌های شیمیایی را نمی‌توان به روش تجربی اندازه‌گیری کرد.

عبارت چهارم: گروه عاملی مولکول‌ها بر خواص فیزیکی و شیمیایی آن‌ها مؤثر است.

۶۱ ۴

$$\Delta H_{\text{سوختن پروپن}} = C_3H_6 \times \text{ارزش سوختن} = C_3H_6$$

$$\Rightarrow 49/4 \times 42 = 2075 \text{ kJ}$$

اکنون گرمای مبادله‌شده در هر گزینه را به دست می‌آوریم:

$$1) Q = mc\Delta\theta \Rightarrow Q = 2 \times 4 / 2 \times (100 - 40) = 504 \text{ kJ}$$

$$2) \frac{Q}{|\Delta H|} = \frac{\text{مول گاز تولیدی}}{\text{ضریب گازهای تولیدی}} \Rightarrow \frac{? \text{ kJ}}{|-890|} = \frac{2}{3} \Rightarrow = 594 \text{ kJ}$$

$$3) Q_{\text{کل}} = Q_{\text{گرماسنج}} + Q_{\text{آب}} \Rightarrow 27 \times 20 + 300 \times 4 / 2 \times 20$$

$$= 25740 \text{ J یا } 2574 \text{ kJ}$$

$$4) ? \text{ kJ} : 28 \text{ L } CH_4 \times \frac{1 \text{ mol } CH_4}{22.4 \text{ L } CH_4} \times \frac{4 \text{ mol } C-H}{1 \text{ mol } CH_4} \times \frac{415 \text{ kJ}}{1 \text{ mol } C-H}$$

$$= 2075 \text{ kJ}$$

۶۲ ۳ سوخت‌های سبز از منابع تجدیدپذیر مانند پسماندهای

گیاهانی مثل سویا، نیشکر و دیگر دانه‌های روغنی استخراج می‌شوند. اما آلکان‌ها از نفت خام (تجدیدناپذیر) استخراج می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از سوختن کامل مول‌های برابر از یک آلکان و الکل هم کربن مانند اتان و اتانول مقدار CO_2 و H_2O برابری تولید می‌شود.

۲) آنتالپی سوختن و ارزش سوختی آلکان‌ها از الکل‌های هم‌کربنشان بیشتر است.

۶۳ ۳ فرمول عمومی آلکان و الکل یک عامله به ترتیب به

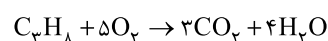
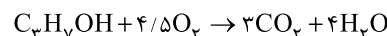
صورت $C_nH_{2n+2}O$ و C_nH_{2n+2} است.

با توجه به فرمول آن‌ها به راحتی می‌توان پی برد که جرم مولی و شمار پیوندها در الکل A بیشتر از آلکان B است.

آنتالپی سوختن و ارزش سوختن آلکان B بیشتر از الکل A است.

به دلیل داشتن پیوندهای هیدروژنی $O-H$ در الکل‌ها نقطه جوش آن‌ها بیشتر از آلکان‌های هم‌کربن است.

با توجه به مثال زیر، مقدار اکسیژن مصرفی برای سوختن کامل یک مول آلکان و الکل یک عاملی هم‌کربن به صورت زیر است:

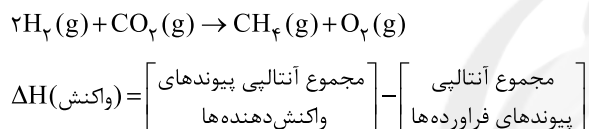

بررسی عبارتها:

- هر دو ترکیب دارای گروه عاملی کربونیل ($\text{C}=\text{O}$) بوده و مولکول هر کدام از آن‌ها شامل ۷ اتم کربن است.
- هر مولکول بنزآلدئید و ۲- هیتانول به ترتیب شامل ۴ و ۶ پیوند $\text{C}-\text{C}$ بوده و تفاوت شمار این پیوندها برابر با شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی (۲ جفت) هر کدام از این دو مولکول است.
- هر مولکول بنزآلدئید و ۲- هیتانول به اندازه شمار اتم‌های هیدروژن خود به ترتیب شامل ۶ و ۱۴ پیوند $\text{C}-\text{H}$ هستند: $14 - 6 = 8$
- در صورتی که هر مول ۲- هیتانول به طور کامل بسوزد، ۷ مول H_2O تولید می‌شود.

۷۵ | ۱ مطابق واکنش‌های (I) و (II)، معادله واکنش کلی به صورت زیر خواهد بود:

$$= [2\Delta H(\text{H}-\text{H}) + 2\Delta H(\text{C}=\text{O})]$$

$$- [4\Delta H(\text{C}-\text{H}) + \Delta H(\text{O}=\text{O})]$$

$$= [2(435) + 2(790)] - [4(414) + 494] = [2450] - [2150] = 300 \text{ kJ}$$

۷۶ | ۴ فرمول مولکولی ساده‌ترین آلدئید، کتون و اتر به ترتیب CH_2O ، $\text{C}_2\text{H}_6\text{O}$ و $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}$ است.

۷۷ | ۲ ارزش سوختی پروتئین و کربوهیدرات با هم برابر است.

$$? \text{ kJ} = (17(20+30)) + (38(25)) = 850 + 950 = 1800 \text{ kJ}$$

$$\frac{1800 \text{ kJ}}{400 \text{ g}} = 4.5 \text{ kJ.g}^{-1}$$

$$1800 \text{ kJ} \times \frac{1 \text{ kcal}}{4.18 \text{ kJ}} \times \frac{1 \text{ h}}{190 \text{ kcal}} \times \frac{60 \text{ min}}{1 \text{ h}} \approx 136 \text{ min}$$

۷۸ | ۳ ابتدا گرمای لازم برای تبدیل یک مول پروپان (C_3H_8) و یک

مول ۱- بوتن (C_4H_8) به اتم‌های گازی سازنده آن‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\text{C}_3\text{H}_8 : \frac{2814}{30/8} \times 44 = 4020 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

$$\text{C}_4\text{H}_8 : \frac{2585}{30/8} \times 56 = 4700 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

تفاوت دو عدد به دست آمده معادل میانگین آنتالپی پیوند $\text{C}=\text{C}$ است، زیرا در ساختار پروپان، ۸ پیوند $\text{C}-\text{H}$ ، دو پیوند $\text{C}-\text{C}$ و در ساختار ۱- بوتن، ۸ پیوند $\text{C}-\text{H}$ ، دو پیوند $\text{C}-\text{C}$ و یک پیوند $\text{C}=\text{C}$ وجود دارد.

$$\Delta H(\text{C}=\text{C}) = 4700 - 4020 = 680 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

۶۹ | ۴ در واکنش‌های گرماده، هر چه سطح انرژی واکنش دهنده‌ها بالاتر و سطح انرژی فرآورده‌ها پایین‌تر باشد، گرمای آزاد شده بیشتر است. واضح است که هر چه سطح انرژی فرآورده‌ها و واکنش دهنده‌ها در واکنش‌های گرماده به هم نزدیک‌تر باشد، مقدار گرمای آزاد شده کم‌تر است.

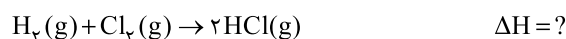
سطح انرژی $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ پایین‌تر از سطح انرژی $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ است.

سطح انرژی اتم‌های جدا از هم $\text{H}(\text{g})$ بالاتر از سطح انرژی $\text{H}_2(\text{g})$ است.

۷۰ | ۱ فقط عبارت اول نادرست است.

نام تجاری هیدروژن پراکسید، آب‌اکسیژنه است.

۷۱ | ۳ معادله واکنش هدف به صورت زیر است:

اگر واکنش (a) را وارونه و ضرایب آن را در عدد ۲ ضرب کرده و سپس آن را با واکنش (c) و وارونه واکنش (b) جمع کنیم به واکنش هدف می‌رسیم:

$$\Delta H(\text{هدف}) = -2\Delta H_a + \Delta H_c - \Delta H_b = -2(-176) + (-629)$$

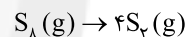
$$-(-92) = -185 \text{ kJ}$$

در صورتی که یک مول HCl تشکیل شود، نصف این مقدار پاسخ سؤال

$$\frac{-185}{2} = -92.5 \text{ kJ}$$

خواهد بود:

۷۲ | ۴

$$\Delta H(\text{واکنش}) = \left[\text{مجموع آنتالپی پیوندهای واکنش دهنده‌ها} \right] - \left[\text{مجموع آنتالپی پیوندهای واکنش پذیرها} \right]$$

$$+100 = [8\Delta H(\text{S}-\text{S})] - [4\Delta H(\text{S}=\text{S})]$$

$$\Rightarrow +100 = (8 \times 225) - (4\Delta H(\text{S}=\text{S}))$$

$$\Rightarrow \Delta H(\text{S}=\text{S}) = 425 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

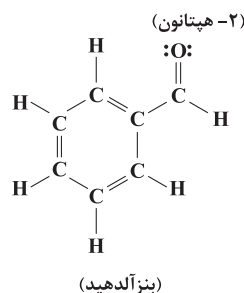
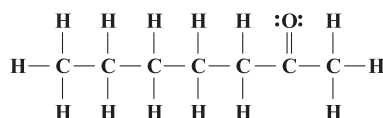
۷۳ | ۲ دو ترکیب a و d همپار یکدیگرند. زیرا فرمول مولکولی آن‌ها

به صورت $\text{C}_8\text{H}_{11}\text{NO}_2$ است.

• فرمول مولکولی ترکیب b به صورت $\text{C}_8\text{H}_9\text{NO}_2$ است.

• فرمول مولکولی ترکیب c به صورت $\text{C}_7\text{H}_{11}\text{NO}_2$ است.

۷۴ | ۳ به جز عبارت آخر سایر عبارتها درست هستند.

عبارت‌های سوم و چهارم درست هستند. ۲ ۷۹

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

• کربوهیدرات‌ها در بدن به گلوکز شکسته شده و گلوکز حاصل از آن‌ها در خون حل می‌شود.

• میزان انرژی مورد نیاز هر فرد به وزن، سن و میزان فعالیت‌های روزانه او بستگی دارد.

شواهد تجربی نشان می‌دهند که تهیه آمونیاک به روش هابر از ۱ ۸۰

گازهای N_2 و H_2 یک واکنش دومرحله‌ای است.